

**ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ
ІМЕНІ ІВАНА БОБЕРСЬКОГО
КАФЕДРА ПЕДАГОГІКИ ТА ПСИХОЛОГІЇ**

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Методика викладання у вищій школі»**

Рівень вищої освіти

Ступінь вищої освіти

Галузь знань

Спеціальність

Освітня програма

Кількість кредитів

Форма навчання

Рік підготовки

Компонент освітньої програми

Дні занять

Консультації –

Мова викладання

Вид контролю

Другий (магістерський) освітній рівень

- Магістр
- 24 «Сфера обслуговування»
- 242 «Туризм»
- 242 «Туризм»
- кредитів 4 / 120 год., із них:
 - аудиторних - 40 год.;
 - самостійної роботи студента – 80 год.
- денна
- рік - 5, семестр - 1
- вибіркова
- згідно графіку проходження навчальних дисциплін, відповідно до розкладу
- згідно графіку проходження навчальних дисциплін, відповідно до розкладу
- українська
- залік

Керівник курсу:

Криштанович Світлана Володимирівна – доктор педагогічних наук, доцент, доцент кафедри педагогіки та психології

Контактна інформація:

Адреса: 79007, вул. Костюшка, 11, ЛДУФК імені Івана Боберського,
м. Львів. каб. 318., тел. (032) 255-32-12

E-mail: skrischtanovich@gmail.com

Опис дисципліни

Програма вивчення навчальної дисципліни «Методика викладання у вищій школі» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки магістрів галузі знань: 24 «Сфера обслуговування», спеціальності: 241 «Туризм».

Предметом вивчення дисципліни «Методика викладання у вищій школі» є теорії, методи, засоби навчання у вищій школі, сучасні тенденції розвитку педагогіки, інноваційні методи навчання, навчальні платформи, методи діагностики результатів навчання, розробка нових освітніх методик.

Метою викладання курсу «Методика викладання у вищій школі» є надати студентам знання, уміння і навичок в області методів, засобів та організації процесу навчання у вищій школі, розробки нових освітніх методик.

Основними завданнями навчальної дисципліни є:

- формування знань про сучасну систему освіти в Україні та тенденцій її розвитку в європейському просторі;
- здатність аналізувати теоретичні основи методики викладання у вищій школі, демонструвати глибокі знання закономірностей, принципів та методів навчання у вищій школі;
- знайомство з інноваційними педагогічними технологіями;
- формування педагогічної майстерності, психологічно-морального образу педагога;
- здатність проектувати новий навчальний зміст, освітні технології і конкретні методики навчання в тому числі на засадах педагогічної інтегрології.

Результати навчання даної дисципліни:

- знання методичних вимог до підготовки та проведення навчальних занять різних організаційних форм, методів навчання у професійні школі та основних вимог до їх вибору;
- знання структури та дидактичних вимог до підготовки навчально-методичного забезпечення навчальних дисциплін;
- практичні навички та уміння щодо методики викладання;

- розвинуті здібності для ефективної педагогічної діяльності, сформованості основ педагогічної майстерності;
- уміння проектувати зміст навчання, розробляти та використовувати дидактичні засоби методичного супроводу навчального заняття;
- уміння організації та здійснення контролю навчальних досягнень студентів.

Навчальний контент

Теми	Розподіл годин				Результати навчання Знати:
	разом	л	с	с.р	
Змістовий модуль 1. Система вищої освіти України					
1. Загальна характеристика системи вищої освіти України.	12	2	2	8	<ul style="list-style-type: none"> - Загальні положення Закону України «Про вищу освіту». - Структура вищої освіти: - рівні та ступені вищої освіти; - сучасний статус вищого навчального закладу; - форми навчання; - Організаційно-правове забезпечення вищої освіти: - стандарти вищої освіти; - Ліцензування та акредитація ЗВО.
2. Сучасна парадигма вищої освіти в контексті вимог ринку праці	12	2	2	8	<ul style="list-style-type: none"> - Болонський процес як засіб інтеграції й демократизації вищої освіти в Україні: - загальна характеристика Болонського процесу; - основні принципи Болонського процесу. - Компетентнісний підхід як основа змісту, форм і методів навчання: - Загальні характеристики та етапи впровадження компетентнісного підходу; - Базові поняття компетентнісного підходу: компетенція та компетенція.
3. Професійна майстерність науково-педагогічного працівника	12	2	2	8	<ul style="list-style-type: none"> - Основні риси та якості сучасного науково-педагогічного працівника вищої освіти. - Функції та види діяльності науково-педагогічного працівника. - Сутність педагогічної майстерності: - професійна компетентність; - професійні здібності; - педагогічна техніка.
4. Нові педагогічні ролі науково-педагогічних працівників в системі вищої освіти	12	2	2	8	<ul style="list-style-type: none"> - Особистість науково-педагогічного працівника вищої школи. - Нові виклики щодо підготовки фахівців перед ЗВО. - Зародження нових педагогічних професій: - тренер; - коуч; - ментор; - тьютор; - фасилітатор;

					<ul style="list-style-type: none"> - едвайсер. - Компетентності, які охоплюють нові педагогічні ролі.
5. Структура та особливості освітнього процесу у закладі вищої освіти.	12	2	2	8	<ul style="list-style-type: none"> - Навчальний процес у ЗВО як об'єкт планування. - Навчальний план: - навчальний план як складова стандарту; - робочий навчальний план; - індивідуальний навчальний план. - Освітня програма: - освітня програма як складова галузевого стандарту; - робоча програма навчальної дисципліни.
Змістовий модуль 2. Інноваційні освітні технології у формуванні компетентностей фахівців					
6. Методи та технології навчання у вищій школі.	12	2	2	8	<ul style="list-style-type: none"> - Методи навчання: сутність та види. - Технології навчання за видами занять: - традиційні технології навчання (лекція, практичне заняття, лабораторне заняття, індивідуальне заняття); - інноваційні технології навчання: інтерактивне навчання (проблемні лекції, робота в малих групах, семінари-дискусії, мозкові атаки, кейс-метод, презентації, рольові ігри, ділові ігри); дистанційне навчання.
7. Методика проведення лекцій у ЗВО	12	2	2	8	<ul style="list-style-type: none"> - Лекція як форма навчального процесу, історія становлення лекції. - Різновиди лекції та їх особливості. - Найбільш вживані види та форми проведення лекції в сучасному ЗВО. - Інноваційні лекційні форми. Феномен TED- лекції та досвід його трансформації в освітній практиці. - Етапи підготовки до лекції. Вимоги до проведення лекції. - Етапи проведення лекції. - Модель аналізу лекції, критерії, на які слід звернути увагу в оцінці лекції.
8. Методика проведення практичного заняття.	12	2	2	8	<ul style="list-style-type: none"> - Практичне заняття та його місце в навчальній практиці закладу вищої освіти. - Відмінність практичного заняття від семінарського заняття та лабораторної роботи. - Види та форм практичних занять: - робота в малих групах як засіб формування комунікативних компетентностей; - ділова гра як форма відтворення змісту майбутньої професії; - ролева гра як засіб інтенсифікації навчання груповому спілкуванню; - кейс-метод як форма професійно-діяльнісного навчання. - Підготовка викладача до проведення практичного заняття та система оцінювання роботи викладача на ньому, роботи студента та самого практичного заняття.

9. Дистанційні технології навчання	12	2	2	8	- Сутність та доцільність використання дистанційного навчання. - Принципи роботи системи дистанційного навчання. - Характерні ознаки дистанційного навчання. - Види технологій дистанційного навчання.
10. Самостійна робота студента. Педагогічний контроль, форми його здійснення	12	2	2	8	- Самостійна робота студента: - сутність та головна мета СРС; - форми СРС; - основні складові СРС; - організація СРС; - контроль СРС; - вплив СРС на освітньо-виховний процес. - Педагогічний контроль та оцінювання успішності студентів: - характеристика контролю; - складові частини контролю; - функції контролю; - форми педагогічного контролю; - рейтингова система (переваги, шкала оцінювання, критерії).
Разом	120	20	20	80	

Формування програмних компетентностей:

У результаті вивчення навчальної дисципліни магістрanti повинні набути такі **програмні компетентності**:

загальні:

- здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;
- здатність до пошуку, обробки та аналізу інформації з різних джерел;
- здатність до самостійного формування й неперервного удосконалення системного наукового і загального культурного світогляду;
- здатність генерувати нові ідеї (креативність);
- здатність написання українською та іноземною мовою власних наукових публікацій різного змісту та обсягу;
- здатність застосовувати сучасні інформаційні технології, бази даних та інші електронні ресурси, спеціалізоване програмне забезпечення у науковій та навчальній діяльності;
- здатність діяти на основі етичних кодексів і професійної етики науковця, на засадах науковості та толерантності.

фахові:

- здатність виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання у педагогіці та дотичних до неї міждисциплінарних напрямах і суміжних галузях;
- здатність усно і письмово презентувати та обговорювати результати наукових досліджень/інноваційних розробок з педагогічної проблематики та суміжних наукових дисциплін;
- здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у системі освіти;
- здатність ініціювати, розробляти і реалізовувати комплексні інноваційні проекти в педагогіці та дотичні до неї міждисциплінарні проекти;
- здатність до побудови та аргументованого представлення педагогічного наративу, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових знань;
- здатність до наукового аналізу педагогічних явищ, практик та процесів із використанням різних методологічних підходів;
- здатність аналізувати та критично оцінювати сучасні концепції педагогіки, а також тенденції розвитку педагогічної теорії;
- здатність апробувати результати педагогічних досліджень, популяризувати й поширювати їхні результати.

Політика оцінювання

Передбачає дотримання принципів добросердечності (Стаття 42 Закону України "Про освіту") та студентоцентрованого підходу.

<https://naqa.gov.ua/%D0%B0%D0%BA%D0%B0%D0%B4%D0%B5%D0%BC%D1%96%D1%87%D0%BD%D0%BA%D0%B0%D0%B4%D0%BE%D0%B1%D1%80%D0%BE%D1%87%D0%B5%D1%81%D0%BD%D1%96%D1%81%D0%BD%D1%8C/>

Оцінювання

Оцінювання якості знань студентів здійснюється відповідно до:

1. Положення ЛДУФК ім. Івана Боберського про організацію освітнього процесу:
<https://www.ldufk.edu.ua/files/Nauka/Naukova%20roboata/osv.%20proces.%202020.20%20zaversh.pdf>
2. Робочої програми: <http://repository.ldufk.edu.ua/handle/34606048/17626>.
- 3 Порядку оцінювання:
<https://www.ldufk.edu.ua/files/Nauka/Naukova%20roboata/osv.%20proces.%202020.20%20zaversh.pdf>

Рекомендована література

Базова

1. Калашнікова Л. М., Жерновникова О.А. Педагогіка вищої школи у схемах і таблицях : навчальний посібник. – Харків, 2016. – 260 с.
2. Каплінський В. В. Методика викладання у вищій школі: Навчальний посібник / В. В Каплінський. – Вінниця: ТОВ «Ніланд ЛТД», 2015 – 224 с.
3. Педагогіка вищої школи [Електронний ресурс] : підручник / В. П. Головенкін; КПІ ім. Ігоря Сікорського. – 2-ге вид., переробл. і доповн. – Електронні текстові дані (1 файл: 3,6 Мбайт). – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. – 290 с.
4. Теорія і методика викладання в вищій школі. Конспект лекцій з навчальної дисципліни [Електронний ресурс] : навч. посіб. для підготовки докторів філософії очної форми навчання, які навчаються за спеціальністю 133 – «Галузеве машинобудування» / КПІ ім. Ігоря Сікорського; уклад.: І. О. Казак. – Електронні текстові данні (1 файл: 1,37 Мбайт). – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2018. – 116 с.
5. Шапран О. І., Новак О. М. Педагогіка вищої школи : навч.-метод. посіб. Переяслав-Хмельницький (Київ.обл.) : Домбровська Я.М., 2018. 280 с.
6. Швай Р. І. Методика викладання у загальноосвітньому навчальному закладі: навчальний посібник. – Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2018.–112с.

Додаткова література

1. Волкова Н. П. Педагогіка: посібник/Н. П. Волкова. - К.: Академія, 2012. - 615 с.
2. Зайченко І. В. Педагогіка. Навчальний посібник для студентів вищих педагогічних навчальних закладів, 2-е вид.. -К., «Освіта України», «КНТ», 2008.- 528 с.
3. Інноваційні технології навчання: конспект лекцій для магістрантів спец. 8.000005 «Педагогіка вищої школи» / Укр. інж.-пед. академія ; уклад. Є. В. Шматков. - Х. : 2011. - 132 с.

4. Козлова Г. М. Методика викладання у вищій школі: навч. посіб. – Одесв: ОНЕУ, ротапринт, 2014. -200 с.
5. Криштанович С. Формування професійної компетентності майбутніх менеджерів фізичної культури і спорту: теорія та методика : монографія / Світлана Криштанович. – Дрогобич : ТзОВ Тред-ЛТД, 2020. – 462 с.
6. Кутішенко В .П. Вікова та педагогічна психологія (курс лекцій) / В. П. Кутішенко В.П. – К.: Центр навчальної літератури, 2005. – 178 с.
7. Кузьмінський А. І. Педагогіка вищої школи: навч. посіб. / А. І. Кузьмінський. - К. : Знання, 2011. - 486 с.
8. Максимюк С. П. Педагогіка: Навчальний посібник. - К.: Кондор, 2009. – 670 с.
9. Мойсеюк Н.Є. Педагогіка: Навч. пос. – К.: КДНК, 2003. - 615 с.
10. Пальчевський С. С. Педагогіка : навч. посіб. для вищ. навч. закл. / С. С. Пальчевський. – Друге вид. – Київ : Каравела, 2008. – 495с. – Бібліогр. в темах.
11. Пащенко М. І. Педагогіка: навч.-метод. посіб. для студ. вищ. пед. навч. закл. / М. І. Пащенко, І. В. Красноштан. –Умань : Жовтий О. О., 2012. - 269 с.
12. Полякова Г. А. Педагогіка: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Г. А. Полякова, Т. А. Борова. - Х. : ІНЖЕК, 2011. – 372 с.
13. Степанов О. М., Фіцула М. М. Основи психології і педагогіки. Посібник / О. М.Степанов, М. М.Фіцула. – К.: Академвидав, 2003. – 504 с.
14. Теслюк В. М., Лузан П. Г., Шовкун Л. М. Основи педагогічної майстерності : навчальний посібник. – К. : ДАККіМ, 2010. – 244 с
15. Туркот Т. І. Педагогіка вищої школи : навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / Т. І. Туркот. – К.: Кондор, 2011– 628 с.
16. Фіцула М. М, Педагогіка: посібник/ М. М., Фіцула. – К.: Академія, 2010.–454 с.
17. Хрестоматія з педагогіки вищої школи: навч. посібник для вищих навч. закладів / уклад. В. І. Лозова [та інші] ; за заг. ред. В. І. Лозової. - Х. : 2011. - 408 с.
18. Холявка В. З. Розвиток туристичної діяльності на Львівщині / В. З. Холявка, М. І. Філь // Стратегічні імперативи розвитку туризму та економіки в

умовах глобалізації : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., присвяч. 10-річчю ф-ту міжнар. туризму та управління персоналом Запорізького національного технічного університету (30– 31 березня 2017р.). – Запоріжжя, 2017. – Т. 1. – С. 387–389.

19. Холявка В. Сучасні туристично-екскурсійні послуги у м. Львів / Володимир Холявка, Марія Філь, Тетяна Коропецька // Історикокультурні пам'ятки Прикарпаття та Карпат – важливі об'єкти в розвитку туризму : зб. матеріалів V регіон. наук.-практ. конф. (30 березня 2017 року). – Львів, 2017. – С. 112–114.
20. Ягупов В В. Педагогіка: Навч. посібник. - К.: Либідь, 2002. – 560 с.

Інформаційні ресурси інтернет:

1. <http://mon.gov.ua/>
2. <http://mon.gov.ua/activity/education/zagalna-serednya/metoduchni.html>
3. <https://mon.gov.ua/ua>